

Spreektekst Voorzitter van de Tweede Kamer, bij de presentatie van het rapport 'Voorop in Europa', 15 mei 2014

We staan aan de vooravond van de Europese verkiezingen. Wat niet iedereen zich altijd realiseert, is dat het op 22 mei ook over Nederland gaat. Andersom geldt hetzelfde: tijdens de Tweede Kamerverkiezingen speelt Europa een grote rol. Het is niet zo dat grenzen vervagen. Natuurlijk geldt het subsidiariteitsbeginsel, en hebben de nationale parlementen en het Europees parlement hun eigen verantwoordelijkheden. Maar je kunt Nederland en Europa niet los van elkaar zien. Toch is het één voor veel Nederlanders heel tastbaar, en blijft het andere een abstractie.

In die zin had de timing van dit rapport niet beter gekund. Het is een vervolg op de rapporten van Van Baalen ('Op tijd is te laat', 2002) en van Schouw en Ten Broeke ('Bovenop Europa', 2011), en komt voort uit een langlopende discussie over democratische legitimatie. Al jaren spreken we met elkaar over de rol van Nederland in Europa. Hoe geven we onze controlerende taak in de praktijk vorm? En hoe positioneren we ons als nationaal parlement tegenover die andere bestuurslaag?

Wat mij aanspreekt in dít rapport, is de positieve ondertoon. Er wordt geredeneerd vanuit wat er al is, en de kansen die er liggen om de huidige situatie te verbeteren. En wat blijkt? We zijn een aardig eind op weg. Ik weet nog hoe ánders het was, toen ik elf

jaar geleden Kamerlid werd. Er was maar een klein clubje dat zich met Europa bezig hield; we noemden ze de Eurofielen. Anno 2014 zijn alle Kamerleden zich ervan bewust dat Europa bij hun werk hoort. Dat de voorstellen die door de Europese Commissie worden gedaan ook door ons kunnen worden beïnvloed, en dat we controle kunnen uitoefenen op de Raad van Ministers. Het is niet voor niets dat parlementen van landen als Kroatië en Groot-Brittannië bij ons op werkbezoek komen, om te kijken hoe wij in de Tweede Kamer greep houden op dat complexe Brussel. Het Nederlandse parlement loopt ‘voorop in Europa’... Ik ben daar trots op.

Mijn complimenten aan René Leegte en zijn staf zijn dan ook tweeledig. Allereerst zijn ze voor hem als rapporteur, als eindverantwoordelijke voor dit rapport. Ik hoop dat de concrete aanbevelingen zullen bijdragen aan een grotere betrokkenheid van burgers bij Europa, en – in die zin – een kleinere afstand tussen politiek en samenleving. Maar ik complimenteer hem ook als ambassadeur, als iemand die het succes van de Nederlandse werkwijze, bij elke gelegenheid die zich voordoet, breed onder de aandacht brengt.

Tot slot. De belangrijkste conclusie van het rapport is dat de “kansen voor invloed van nationale parlementen in Europa groter zijn dan de Kamer beseft”. Die kansen worden, heel pragmatisch, gezocht binnen de bestaande structuren. Er wordt niet voor gepleit om afspraken open te breken; er is genoeg ruimte binnen de bestaande verdragen. In mijn ogen betekent dit dat we gelijk aan de slag kunnen. Met veel genoegen geleid ik

het rapport dan ook direct door naar de Voorzitter van de Vaste Kamercommissie voor Europese Zaken, Raymond Knops, met slechts drie woorden: aan de bak!